

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет психології
Кафедра філософії, соціології та релігієзнавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни:

ФІЛОСОФІЯ

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)
Освітньо-професійна програма: Агрономія
Спеціальність: 201 Агрономія
Галузь знань: 20 Аграрні науки та продовольство

Затверджено на засіданні кафедри
філософії, соціології та
релігієзнавства
Протокол № 1 від 29 серпня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Філософія
Викладач (-і)	Білоус Світлана Іванівна
Контактний телефон викладача	59-60-15 (кафедра філософії, соціології та релігієзнавства)
Е-mail викладача	svitlana.bilous@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	D-learn.pro
Консультації	День семінару
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Навчальна дисципліна «Філософія» передбачена для вивчення студентам Освітньо-професійної програми: «Агрономія», спеціальності 201 Агрономія.</p> <p>В процесі лекційних і семінарських занять з «Філософії» акцент робиться на історико-філософській культурній спадщині, а також на опрацюванні ключових ідей та понять, аналізі сучасних підходів до найважливіших філософських проблем, що пов'язані з людиною і суспільством.</p> <p>Зміст лекцій присвячено історії філософії минулого та сучасності, актуальному стану розвитку філософських уявлень про суспільство, людину, культуру та цивілізацію та історичний процес.</p> <p>На семінарських заняттях закріплюється розуміння лекційного матеріалу, що допомагає студентам виробити власну світоглядну позицію.</p> <p>Завдання навчальної дисципліни включають не лише засвоєння певних теоретичних знань з філософії, але й набуття студентами вмінь опрацьовувати самостійно навчальну літературу, критично мислити та висловлювати власну точку зору на світоглядні питання.</p> <p>Зазначений курс спрямований на розвиток здатності студентів самостійно набувати і удосконалювати знання та вміння через пошук, читання і реферування філософської наукової літератури.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Мета: пояснити студентам місце і роль філософії у контексті світоглядного знання, головні риси філософського мислення та методології, ознайомити з найбільш значущими світоглядними ідеями на всіх етапах цивілізаційного розвитку.</p> <p>Цілі: розкрити предмет і завдання філософії, ознайомити з особливостями її історичного розвитку, експлікувати найважливіші ідеї представників античної, середньовічної, ренесансної, новочасної та сучасної філософії, пояснити місце української філософської думки в контексті світової, з'ясувати найважливіші позиції філософського осмислення буття, свідомості, пізнання, методу, людини, історії, суспільства, культури.</p> <p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати: характерні риси східного, античного, середньовічного, ренесансного, новочасного та сучасного світогляду, найважливіші поняття філософії кожного з періодів, суть зв'язків та відмінностей між головними філософськими позиціями. вміти: застосовувати одержані знання у навчальній та професійній діяльності, орієнтуватися у світоглядних парадигмах, критично оцінювати соціальні, культурні, політичні та інші процеси.</p>	
4. Програмні компетентності та результати навчання	

Програмні компетентності

ЗК1. Здатність реалізовувати свої права та обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні та культурні наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Результати навчання

ПРН1. Аналізувати основні етапи і закономірності історичного розвитку для формування громадської позиції.

ПРН2. Прагнути до самоорганізації та самоосвіти.

ПРН3. Обговорювати і пояснювати основи, що сприяють розвитку загальної політичної культури та активності, формуванню національної гідності і патріотизму, соціалізації особистості, схильності до етичних цінностей, знання економіки і права.

ПРН5. Проводити літературний пошук українською та іноземними мовами та аналізувати отриману інформацію.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

лекції	16
семінарські заняття / практичні / лабораторні	14
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
5	201 Агрономія	III	Цикл загальної підготовки

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.
------	----------------

	лекції	заняття	самоств. роб.
<p>Тема 1. Філософія як наука і світогляд.</p> <p>Результати вивчення теми: розуміти, знати основні питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розуміння поняття “філософія”. 2. Предмет філософії. Філософування. Філософ. 3. Специфіка філософського знання 4. Функції філософії. 5. Система філософських дисциплін. 	2		5
<p>Тема 2. Філософія Стародавнього Сходу</p> <p>Результати вивчення теми: розуміти, знати основні питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Індійська філософія. Буддійська філософія 2. Філософські школи Древнього Китаю. Філософія в конфуціанстві, даосизмі, джайнізмі. 	2	2	10
<p>Тема 3. Антична філософія</p> <p>Результати вивчення теми: розуміти, знати основні питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Досократики 2. Філософія Сократа. Сократичні школи. 3. Філософія Платона. Платонізм. 4. Філософія Аристотеля. 5. Філософія елінізму, стоїцизму, скептицизму 	2	2	5
<p>Тема 4. Філософія Середньовіччя.</p> <p>Результати вивчення теми: розуміти, знати основні питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальна характеристика християнської філософії: християнська догматика (теологія). 2. Християнська етика. Діалог християнства з іншими філософськими традиціями. 3. Етапи розвитку середньовічної філософії: апологетика, патристика, схоластика (номіналізм та реалізм), містика. 	2	2	5
<p>Тема 5. Етапи розвитку філософії в період Нового часу</p> <p>Результати вивчення теми: розуміти, знати основні питання теми.</p>	2	2	10

<p>1. Філософія епохи Відродження: основні ідеї, відомі представники</p> <p>2. Філософія Реформації: основні ідеї, відомі представники</p> <p>3. Філософія Нового часу: основні ідеї, відомі представники</p> <p>4. Просвітництво: основні ідеї, відомі представники</p> <p>5. Німецька філософія XIX ст.: основні ідеї, відомі представники</p>			
<p>Тема 6. Філософія в Україні</p> <p>Результати вивчення теми: розуміти, знати основні питання теми.</p> <p>1. Філософська думка України в період Київської Русі</p> <p>2. Ренесансні та просвітницькі ідеї в Україні (XIV-XVIII ст.).</p> <p>3. Філософія Григорія Сковороди</p> <p>4. Видатні українські мислителі XIX – XX ст.: Тарас Шевченко, Михайло Драгоманов, Памфіл Юркевич, Михайло Грушевський, Іван Франко, Володимир Вернадський, Дмитро Чижевський, Вячеслав Липинський, Микола Міхновський.</p>	2	2	10
<p>Тема 7. Суспільство як предмет філософських досліджень</p> <p>1. Актуальні питання дослідження суспільства</p> <p>2. Розуміння філософією поняття «суспільство». Сфери життєдіяльності суспільства.</p> <p>3. Духовне життя суспільства</p>	2	2	5
<p>Тема 8. Людина та її цінності – предмет філософських роздумів (філософська антропологія, аксіологія).</p> <p>Результати вивчення теми: розуміти, знати основні питання.</p> <p>1. Роль суспільства, культури у формуванні особистості.</p> <p>2. Напрями досліджень у філософській антропології (екзистенціалізм, персоналізм та ін.).</p> <p>3. Актуальні питання філософської антропології на сучасному етапі .</p>	2	2	5

4. Система та ієрархія ціностей суспільства та особистості.					
		ЗАГ:	16	14	60
6. Система оцінювання навчальної дисципліни					
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>Поточні оцінки в електронному журналі виставляються в шкалі 100 б.</p> <p>Максимальна кількість балів (вага) за роботу студентів протягом семестру під час таких форм роботи:</p> <ul style="list-style-type: none"> • семінарські заняття – 50 балів. • тестові відповіді / або творча робота – 40 балів • КСР (тези-конспект основних тем) – 10 балів <p>Разом, максимальна кількість балів за навчальну активність студентів протягом семестру – 100 балів.</p> <p>При виставленні підсумкової форми контролю (мінімум 50 балів, максимум 100 балів) враховуються навчальні досягнення студентів (бали), отримані на поточному усному й тестовому опитуванні, а також при виконання контрольної роботи й самостійної роботи студентів.</p> <p>Студент, який не набрав мінімальних 50 залікових балів (з можливих 100 балів) за відомістю №1, користується повторним правом на складання заліку за відомістю №2. Третя спроба за відомістю №3 передбачає обов'язкове комп'ютерне тестування.</p>				
Вимоги до письмових робіт	<p>Письмові роботи (реферат, есе, презентація) виконуються в рукописному, або ж в електронному вигляді. Обсяг довільний, водночас із розкриттям змісту досліджуваної теми, питання.</p> <p>Письмові роботи зазвичай готуються як підготовка до заняття.</p>				
Семінарські заняття	<p>На семінарських заняттях відбувається поточне опитування щодо засвоєного матеріалу, розкриття навчально-пізнавального потенціалу студентів, актуалізація філософських зацікавлень.</p> <p>Виконання тестових завдань дозволяється як аудиторне, так і онлайн.</p>				
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Допуск до поточного контролю – відсутність пропусків без поважної причини, або ж відсутність невідпрацьованих пропусків.</p> <p>Допуск до складання контролю за талоном 2 – не менше ніж 26 б. Зараховано – 50 балів (мінімум), 100 балів (максимум).</p>				
Підсумковий контроль	залік				
7. Політика навчальної дисципліни					
Українська мова навчання.					

Академічна доброчесність.

- Повага до всіх учасників освітнього процесу;
- Сприйняття й толерантність до представників різних світоглядів;
- Забороняється плагіат у підготовці і представленні робіт.

Пропуски занять (відпрацювання).

Відпрацювання пропущених занять через опрацювання матеріалів лекцій, рекомендованої літератури, проходження поточного чи підсумкового тестування.

Виконання завдання пізніше встановленого терміну. Дозволяється, але у зв'язку з поважної причини, підтвердженої документально.

- **Невідповідна поведінка під час заняття:**
- забороняється зневага до когось з учасників освітнього процесу;
- забороняється некоректні вислови, некоректна поведінка.

Можливість додаткових чи альтернативних балів:

- участь у студентських конференціях з дисципліни: 10 б.
- проходження лекційного курсу у системі «Прометеус» (40 б) / замість тестування на платформі делерн. – 40 б.

8. Рекомендована література

1. Філософія : підручник / О. Г. Данильян, О. П. Дзьобань. – 3-тє вид., переробл. – Харків : Право, 2020. – 432 с.
2. Історія філософії в термінах: навчальний посібник / А.І. Абдула, Н.П. Козаченко, О.П. Панафідіна. Кривий Ріг: Криворізький педагогічний інститут ДВНЗ «Криворізький національний університет», 2013. 175 с.
3. Історія філософії: Словник / За заг. ред. В.І. Ярошовця. Київ: Знання України, 2006. - 1200 с.
4. Кислюк К.В. Філософія: навчальний посібник. 3-тє вид., випр. Київ, 2018. - 230 с.
5. Петрушенко В.Л. Філософія (вступ до курсу, історія світової та української філософії, фундаментальні проблеми сучасної філософії): навчальний посібник. 3-тє вид., перероб. і доп. Львів: Львівська політехніка, 2014. 596 с.
6. Петрушенко В.Л. Філософія: Навчальний посібник. Львів: Магнолія 2006, 2011. 506 с.
7. Філософія: підручник / за ред. Л.В. Губерського. 2-е вид., перероб. і доп. Харків: Фоліо, 2018. - 621 с.
8. Філософський енциклопедичний словник / Гол. ред. В. І. Шинкарук. Київ: Абрис, 2002. 742 с.
9. Шепетяк Олег, Шепетяк Оксана. Філософія. – Львів: Місіонер, 2020. – 784 с.
10. Данильян О. Г. Філософія: підручник / О. Г. Данильян, О. П. Дзьобань. – 2-ге вид., переробл. і допов. – Харків, 2018. – 432 с.
https://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/SENMK/pidr_filos_2018.pdf